

*Kęckie ścieżki życia.
Święci, Błogosławieni, kandydaci
na ołtarze*

KĘCKIE ŚCIEŻKI ŻYCIA.
ŚWIĘCI, BŁOGOSŁAWIENI, KANDYDACI
NA OŁTARZE

ŚW. JAN KANTY

Św. Jan Kanty, ur. 24 czerwca 1390 r. w Kętach, zm. 24 grudnia 1473 r. w Krakowie, uczony, profesor filozofii i teologii Akademii Krakowskiej, duszpasterz akademicki, jeden z patronów Polski, opiekun ubogich, patron studentów, profesorów oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego a także: Krakowa i Kęt.

Jan Kanty przyszedł na świat w święto św. Jana 24 czerwca 1390 r. w Kętach. Według ustnej tradycji jego dom znajdował się w miejscu, gdzie w poł. XVII w. wybudowano niewielką kaplicę pod jego wezwaniem. Z późniejszych biografii świętego wynika, że jego ojcem był Stanisław (sprawujący być może

funkcję rajcy miejskiego), a matką Anna – osoba wyjątkowej pobożności.

Przyszły profesor Uniwersytetu Krakowskiego spędził pierwszy okres swojego życia, obejmujący 23 lata, w mieście urodzenia. Kęty pod koniec XIV w. były niewielką miejscowością, znajdującą się na terenie Księstwa Oświęcimskiego, będącego z kolei lennem królów czeskich. Osada położona nad Sołą liczyła wtedy blisko 50 drewnianych domostw, w których mieszkało około 300 mieszkańców. Jan został ochrzczony w tutejszym kościele parafialnym, przy którym być może znajdowała się pod koniec średniowiecza szkoła parafialna, w której przeszedł on pierwszy etap edukacji. Rok po urodzeniu przyszłego świętego jego rodzinne miasteczko otrzymało od księcia oświęcimskiego Jana III przywilej lokacyjny. W wyniku drugiej lokacji wyznaczono w centrum miasta kwadratowy rynek oraz sieć wychodzących z niego ulic.

W 1413 roku rozpoczął się kolejny ważny etap w życiu Jana Kantego. Opuścił on wtedy rodzinne miasto i podjął studia na najstarszej polskiej uczelni. Po uiszczeniu obowiązkowej opłaty, wynoszącej 6 groszy wpisowego, został przyjęty na Wydział

Sztuk Wyzwolonych Uniwersytetu Krakowskiego. Po dwóch latach Jan Kanty uzyskał stopień bakałarza. W semestrze 1417/1418 ukończył studia, uzyskując stopień magistra Sztuk Wyzwolonych. Warto wspomnieć, że na początku XV w. magisterium uzyskiwało zaledwie 5% rozpoczynających studia żaków.

Słabo udokumentowany jest okres zaraz po zakończeniu studiów przez Jana Kantego. Prawdopodobnie pomiędzy rokiem 1418 a 1421 uzyskał on święcenia kapłańskie w kaplicy w Tuchowie (w XV w. nie funkcjonowały jeszcze seminaria dla duchownych). Będąc już kapłanem, Jan Kanty przeniósł się do Miechowa. Przez kilka lat, od 1421 do 1428 r., pełnił tam obowiązki rektora szkoły klasztornej bożogrobców.

Po opuszczeniu Miechowa, nazywanego polską Jerozolimą, w 1429 roku Jan Kanty wrócił na Uniwersytet Krakowski. Został mianowany profesorem i rozpoczął pracę dydaktyczną na Wydziale Sztuk Wyzwolonych. Równolegle podjął kolejne studia na Wydziale Teologicznym krakowskiej uczelni. W 1443 roku zakończył drugi kierunek studiów, zostając magistrem teologii. Jako profesor krakowskiej *Alma Mater*, Jan żył i pracował w budynku Collegium Maius. Do działalności naukowej Mistrza z Kęt można również zaliczyć kopiowanie traktatów teologicznych najważniejszych Ojców i Doktorów Kościoła Katolickiego: św. Augustyna, św. Grzegorza Wielkiego czy św. Tomasza z Akwinu. Przy okazji sporządzania kopii dzieł wspomnianych uczonych, nanosił na nie swoje uwagi, poprawki, komentarze oraz wskazówki, które okazały się cenne dla przyszłych pokoleń badaczy. Łącznie pozostawił po sobie dość bogaty dorobek, obejmujący 29 przepisanych rękopisów (część z jego rękopisów znajduje się w Bibliotece Jagiellońskiej, część w Bibliotece Watykańskiej). Oprócz pracy dydaktycznej i naukowej, pochodzący z Kęt profesor pełnił również obowiązki duszpasterza

Obraz przedstawiający św. Jana Kantego, wszyty w sztandar Straży Pożarnej w Kętach, z roku 1924. Obraz bardzo przypomina pierwszy obraz umieszczony w XVII w. w ołtarzu głównym kaplicy Jana Kantego w Kętach. Muzeum w Kętach, sygn. MK/H/1185

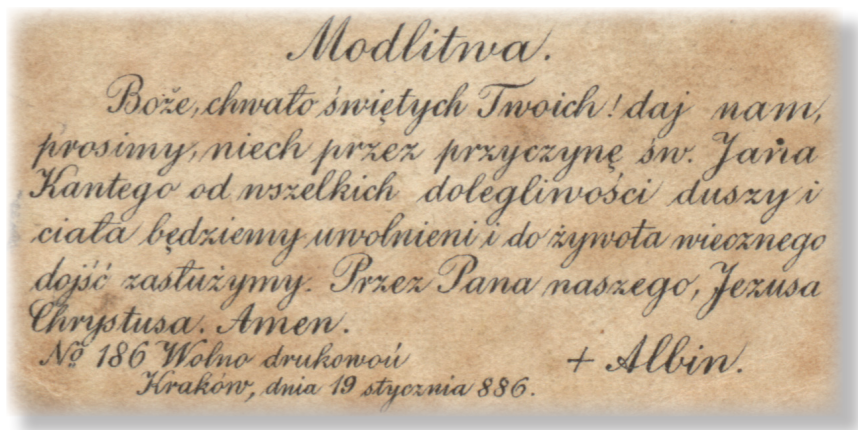
w kościele akademickim św. Anny w Krakowie.

Jan Kanty zmarł w Krakowie 24 grudnia 1473 roku w wieku 84 lat. Jego ciało zostało złożone w krakowskim kościele św. Anny. Miejsce jego wiecznego spoczynku stało się celem licznych pielgrzymek. W okresie nowożytnym w Królestwie Polskim oraz państwach ościennych rozwinął się pośmiertny kult profesora Uniwersytetu Krakowskiego. Wśród licznych pątników narodziło się przekonanie, że przybywając do jego grobu można dostąpić nadzwyczajnych łask, a nawet cudów. W 1628 r. rozpoczął się proces beatyfikacyjny Jana Kantego. Pół wieku później, 27 września 1680 roku, papież Innocenty XI włączył kęczanina w poczet błogosławionych.

Wkrótce po beatyfikacji rozpoczęto starania, mające na celu kanonizację Jana Kantego. Przy okazji rozpoczęcia procesu kanonizacyjnego do Kongregacji Obrzędów w Rzymie została wysłana część kodeksów spisanych przez profesora Uniwersytetu Krakowskiego. Długa i żmudna procedura, trwająca kilka dziesięcioleci, zakończyła się 16 lipca 1767 roku. Tego dnia papież Klemens XIII na mocy bulli noszącej łacińską nazwę *Ecclesiam Suam* ogłosił Jana Kantego świętym Kościoła Katolickiego.

Portret Jana z Kęt, artysta nieznany, kościół pw. św. św. Małgorzaty i Katarzyny w Kętach

go. W 1737 roku Jan został ogłoszony przez Klemensa XII patronem Polski i Litwy. Został on także patronem Akademii Krakowskiej. Św. Jan Kanty jest patronem Krakowa, archidiecezji krakowskiej, diecezji bielsko-żywieckiej, profesorów, nauczycieli i studentów a także wielu szkół.

W 2010 roku, dzięki inicjatywie Towarzystwa Miłośników Kęt i staraniom władz Gminy Kęty, decyzją Stolicy Apostolskiej Jan Kanty został oficjalnym patronem swego rodzinnego miasta.

BAROKOWY KOŚCIÓŁ ŚW. JANA KANTEGO, ZWANY POWSZECHNIE KAPLICĄ ŚW. JANA KANTEGO

Kościół św. Jana Kantego znajduje się po wschodnio-południowej stronie kościoła pw. św. Małgorzaty i Katarzyny w Kętach. Według tradycji kościół powstał w miejscu, w którym stał dom rodzinny św. Jana Kantego. Pierwotnie była to kaplica, której głównym fundatorem był Sykstus Lubomirski (wojski krakowski 1649 r.). Budowa miała miejsce w latach 1644-1648. Wśród współfundatorów kaplicy można wymienić: ks. Grzegorza Zdziewojskiego (patrz biogram str. 30) i Adama de Brzezie Paszkowskiego, herbu Zadora. Powstała murowana kaplica, jednak mała i ciemna. Była to budowla jednonawowa, z trzema ołtarzami. Ołtarz główny był zrobiony z ciemnego drewna (poczernionego) ze złoceniami, znajdował się w nim obraz św. Jana Kantego. W roku 1702 ks. Marcin Ośliński sprowadził do kaplicy relikwie Jana Kantego. Szerzący się kult, nasilony po beatyfikacji w roku 1680 r., oraz liczne darowizny na rzecz kaplicy w czasie epidemii z lat 1707-1708, wpłynęły na decyzję o jej rozbudowie. Rozbudowę w stylu barokowym, którą prowadzili ks. Jan Chryzostom Pyzowic (ówczesny prebendarz kościoła Św. Krzyża) oraz ks. Marcin Ośliński, ukończono w roku 1715. Kaplica nawiązywała wyglądem do krakowskiego kościoła św. Anny. W roku 1722 powstał nowy ołtarz główny, a w roku 1726 nowe ołtarze boczne: po lewej – pw. Matki Boskiej Królowej Anielskiej, po prawej św. Józefa. W czerwcu 1724 r. kaplica pw. Narodzenia bł. Jana Kantego została poświęcona, a w roku 1781 konsekrowana przez bp. Krzysztofa Szembeka, stając się kościołem.

LEGENDY O JANIE KANTYM

Legendy o świętym z Kęt powstawały na przestrzeni wielu stuleci. Najpiękniejsze stworzyli Wincenty Pol i ks. Karol Antoniewicz. Jedna z nich opowiada o sklejeniu przez św. Jana dzbanka, przypadkowo rozbitego przez prostą dziewczynę z podkrakowskiego Łobzowa. Inna mówi, jak otrzymany w darze koszyk jabłek św. Jan Kanty przekazał swemu przyjacielowi. W ten sposób koszyk, jako dar wzajemnej wdzięczności, wędrował wśród ludzi, by na koniec wrócić do samego Jana Kantego, jako dobro, które sam ofiarowywał. Znana jest też legenda o napaści zbójców, którzy podczas podróży ograbili świętego, a on, ku ich zaskoczeniu, sam oddał im jeszcze pieniądze ukryte w sutannie. Jak mawia legenda, Jan Kanty był nauczycielem synów króla Kazimierza Jagiellończyka. **„Słuchali go też pilnie młodzi królewicze, a jeden z nich młody Kazimierz, tak przyjął do serca słowa mistrza swego, że sam także polizony został między świętych”**.

Profesor słynął również z umiłowania prawdy. Na ścianie swojego mieszkania wypisał przestrożę: **„Strzeż się kogo zafrasować, bo nie smaczno przeprowadzać. Sławy nie ruszaj bliźniego, bo odwołać coś ciężkiego”**. Wspierał, jak nikt, biednych żaków i uczniów krakowskiej uczelni.

Życie i cuda Mistrza Jana sprawiły, że bardzo szybko zaczął szerzyć się jego kult. Do grobu kępczanina w krakowskim kościele św. Anny pielgrzymowali ludzie prości i wielcy, prosząc o łaski i dziękując za doznane błogosławieństwa. Ze znanych postaci pielgrzymował kardynał Jerzy Radziwiłł, Zygmunt III i Michał Korybut Wiśniowiecki. Jan III Sobieski przybył do grobu 13 sierpnia 1683 r. prosić świętego o zwycięstwo pod Wiedniem, a w drodze powrotnej, na znak wdzięczności za wictorię, ofiarował tureckie buńczuki, zaś kęckiemu kościołowi Narodzenia Jana Kantego – kapę z tureckiego czapraka.

W roku 1702 do Kęt sprowadzono relikwie, wtedy jeszcze błogosławionego Jana Kantego. Obecnie znajdują się one w powstałym w 1722 r. ołtarzu głównym kościoła św. Jana Kantego w Kętach.

W kościele św. Jana Kantego na uwagę zasługuje woskowa figura profesora, podarowana Kętom przez Uniwersytet Krakowski z okazji kanonizacji Jana Kantego w 1767 r.

Ołtarz główny kościoła św. Jana Kantego w Kętach

*„[...] Odwiedzał Kanty chore i strapione,
Obdzielał głodem, nagie przyobdziewał.
Leczył cierpiące, cieszył obciążone,
A razem z dziatwą święte pieśni śpiewał.
Ledwo że ranek ziemię uweseli,
A rząd garnuszków stoi tuż przy celi;
Boć to Jan Kanty był spiżarnią żaczków
I żywicielem tych szkolnych robaczków,
I mawiał ciesząc: „Chłopczykowie moi,
„Znajcie, że świat ten na sierotach stoi;
„Pacierz i szkoła, a Matka podeprze,
I wyjdzie jeszcze chudzina na lepsze.”*

Fragment „Spiżarnia Matki Boskiej”, W. Pol

*„[...] Od owych czasów Jan, co z dziatwą chodził
Rósł już w powagę i w cześć ludzką z laty,
I gdy z kościoła do szkoły przechodził,
To lud całował kraniec jego szaty...
I lata biegły i rosła nić złota
W cichem zakryciu świętego żywota.”*

Fragment „Pożar w Krakowie”, W. Pol

OBRAZ „UZDROWIENIE MIESZCZKI KĘCKIEJ ŁUCJI KAJOSZKOWEJ”

Łucja Kajoszka (Kajowska), żona Macieja, rajcy kęckiego, córka mieszczan Kęckich Gaspara (też rajcy) i Anny, zachorowała w 1648 r. w wieku ok. 33 lat. Jak wspominała w zeznaniach procesu beatyfikacyjnego, choroba nie dawała szans na wyzdrowienie. Kajoszkowa straciła pamięć, mowę i cała popuchła. Nie mając ratunku, mąż wraz z księdzem plebanem Iwanowskim oraz zakonnikiem Augustianinem z zakonu krakowskiego, ofiarowali konającą wstawiennictwu Jana Kantego. Po ofiarowaniu zaraz Łucja wstała z łóżka, przemówiła, kazała sobie dać jeść, a nazajutrz sama o własnych siłach poszła na Mszę Św. do kaplicy. Jako wotum i ku chwale Jana Kantego kazała wymalować obraz, przedstawia-

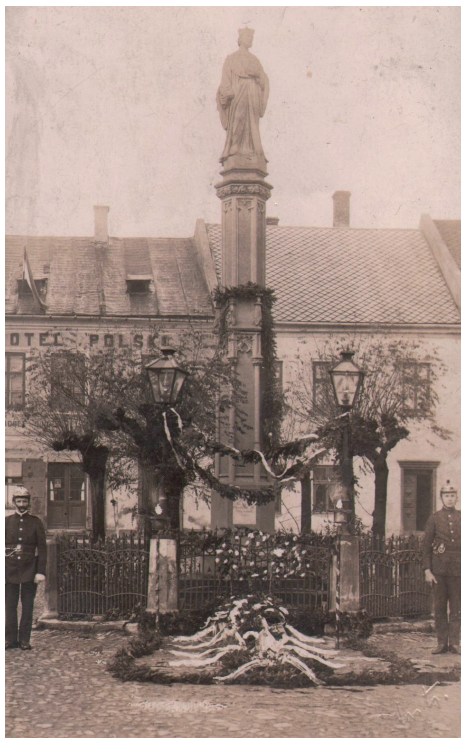

jącego uzdrowienie. Obraz ten w roku 1667 był umieszczony w trzecim ołtarzu kaplicy. Obecnie znajduje się w kościele (kaplicy) św. Jana Kantego w Kętach, na ścianie po lewej stronie od głównego wejścia. Jest to jedyny obraz przedstawiający mieszczan kęckich, ich ubiór i wyposażenie kęckiego domu z XVII w.

Warta honorowa członków straży pożarnej pod pomnikiem św. Jana Kantego w Kętach. Zdjęcie ze zbiorów Muzeum w Kętach

W roku 1836 powstał w Kętach komitet budowy pomnika św. Jana Kantego. Zbiórka datków na ten cel trwała do 1850 r., kiedy to zawarto umowę z krakowskim kamieniarzem Edwardem Stehlikiem. 17 października 1851 r. odbyła się uroczystość poświęcenia umiejscowionego na płycie kęckiego rynku pomnika. Od tej pory pod statua św. Jana Kantego odbywały się najważniejsze dla miasta uroczystości. Pomnik stał na kęckim rynku do czasów okupacji hitlerowskiej. 17 kwietnia 1941 r. hitlerowcy wydali decyzję rozbiórki pomnika. Po rozbiórce statua Jana Kantego trafiła na teren kościoła parafialnego. Na swoje poprzednie miejsce wrócił po staraniach mieszkańców i władz miasta w roku 1992. Poświęcenie pomnika odbyło się 3 maja 1992 r.

Miejsca w Kętach związane ze św. Janem Kantym

- Kościół (kaplica) św. Jana Kantego, miejsce, gdzie według tradycji ustnej znajdował się jego dom rodzinny (1)
- Kościół parafialny pw. św. św. Małgorzaty i Katarzyny (zwłaszcza jego najstarsza część, XIV-wieczne prezbiterium) – w świątyni tej został ochrzczony św. Jan Kanty (2)
- Ekspozycja stała w Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach, mieszczącym się w kamienicy nr 16 przy kęckim Rynku (3)
- Pomnik św. Jana Kantego wykonany przez Edwarda Stehlika, stojący na kęckim rynku (4)
- Kopia pomnika z kęckiego rynku, stojąca na placu przykościelnym (5)
- Szkoła Podstawowa nr 1 w Kętach, której patronem jest św. Jan Kanty (6)
- Ulica św. Jana Kantego wychodząca z kęckiego rynku (7)

CELINA BORZĘCKA

Celina Chludzińska-Borzęcka, ur. 29 października 1833 r. w Antowilu, zm. 26 października 1913 r. w Krakowie – żona, matka, wdowa, założycielka (wraz z córką) Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pana Naszego Jezusa Chrystusa, błogosławiona Kościoła Katolickiego.

Celina Borzęcka urodziła się w majątku ziemskim Antowil koło Orszy, w zamożnej rodzinie ziemiańskiej Chludzińskich. Otrzymała staranne wykształcenie i wychowanie. Już jako młoda dziewczyna chciała wstąpić do klasztoru wizytek w Wilnie. Rodzice jednak pragnęli, by wyszła za mąż za Józefa Borzęckiego (1821-1874 r.), właściciela majątku Obrembszczyzna koło Grodna. Ślub odbył się w 1853 r. Celina była oddaną żoną i matką. Urodziła czworo dzieci, z których dwoje – Marynia i Kazimierz – zmarło w niemowlęctwie. Przy życiu pozostały dwie córki – Celina i Jadwiga (późniejsza Matka Jadwiga – patrz biogram str. 20-21). W 1869 r. Józef Borzęcki stracił władzę w nogach. Celina wraz z córkami wyjechała z nim na leczenie do Wiednia, które jednak nie przyniosło spodziewanych rezultatów. Józef Borzęcki zmarł w 1874 r. Po śmierci męża Celina wraz z córkami wyjechała do Rzymu. Tam powróciła do niej myśl o życiu zakonnym. Poznała generała zmartwychwstańców, ks. Piotra Semenenkę. Pod jego wpływem postanowiła wraz z córką Jadwigą założyć żeńską gałąź tego zgromadzenia. Nie było to łatwe – obie musiały znieść wiele przeciwności, zanim ostatecznie

Za wspieranie powstania styczniowego, Celina Borzęcka została aresztowana przez władze carskie i osadzona wraz z kilkutygodniową córką Jadwigą w klasztorze pojezuickim w Grodnie zimą 1863 r.

6 stycznia 1891 r. Celina i jej córka Jadwiga złożyły śluby zakonne i włożyły habity. Ten dzień przyjmuje się za moment założenia Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego.

Dzięki determinacji i staraniom Matki Celiny oraz pomocy Jadwigi nowe zgromadzenie rozwijało się dynamicznie. W 1891 r. Celina Borzęcka wyjechała z Rzymu, by szukać miejsca na założenie domu na terenach polskich. Jej wybór, za namową córki, padł na Kęty. W 1891 r., na potrzeby przyszłego klasztoru, Matka Celina zakupiła posiadłość wraz z małym domkiem. W październiku 1891 r. zamieszkały w nim siostry. W roku 1892 trwała budowa nowego budynku klasztornego, który został poświęcony 24 września 1894 r. Od 1895 r. kęckie zmartwychwstanki prowadziły ochronkę dla dzieci w wieku przedszkolnym, z której wyrastają tradycje prowadzonego przez siostry publicznego przedszkola do dziś. W 1896 r. Matka Celina rozpoczęła pracę apostołską w Bułgarii, następnie w Częstochowie i Warszawie, a w 1900 r. w Stanach Zjednoczonych.

Matka Celina Borzęcka podczas pracy. Zdjęcie z Archiwum Sióstr Zmartwychwstank w Kętach

„Twoje niezadowolenie z siebie, to tylko zbyteczny zwrot na siebie. Chciałaś dobrze a nie źle, Pan Jezus to przyjmuje, patrzy na dobrą intencję, wszystko inne jest pretensją, w gruncie nieraz wstępem do pychy. Wszędzie takie trudności spotykamy, więc mądry, kto w spokoju przyjmuje.”

Matka Celina do s. Salomei Kłosowskiej - 4 lipca 1912 r.

„Jakże chciałabym, żebyście zawsze były pobłażające dla drugich, a przed osądzaniem bliźniego głośno, dobrze pomyślały, czy zasługuje ta osoba na sąd surowy. Nie możemy nigdy wiedzieć, jak postąpiłybyśmy w takim zdarzeniu, tyle okoliczności nam nieznanych, zmuszają może do takiego postępku”

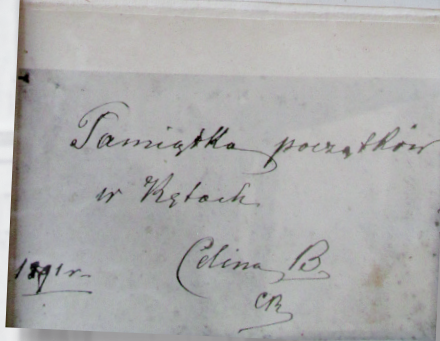
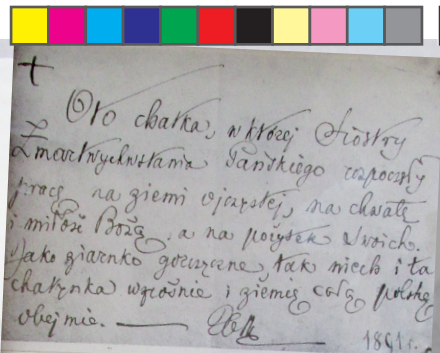
Słowa Matki Celiny do swoich córek

Wnętrze kaplicy w klasztorze Sióstr Zmartwychwstanek w Kętach przy ul. Rajskiej 4

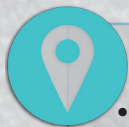

Za życia założycielki powstały 22 wspólnoty w Polsce i zagranicą. W 1906 r. nieoczekiwanie zmarła jej córka i najbliższa współpracownica – Jadwiga. To w niej widziała swoją następczynię i kontynuatorkę, z pokorą poddała się jednak woli Bożej. Zmarła w wieku 80 lat.

Proces beatyfikacyjny Matki Celinę rozpoczęto z inicjatywy Papieża Piusa XII w Rzymie w 1944 r. Dekret o heroiczności cnót podpisał Papież Jan Paweł II w 1982 r. Beatyfikacja odbyła się 27 października 2007 r.

Jej wspomnienie liturgiczne w Kościele Katolickim obchodzone jest 26 października.

Zdjęcie domku w Kętach zakupionego przez Matkę Celinę Borzęcką w 1891 r. wraz z odręczną adnotacją Matki Celinę Borzęckiej, Archiwum Sióstr Zmartwychwstanek w Kętach

Miejsca w Kętach związane z Celiną i Jadwigą Borzęckimi

- Klasztor Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego w Kętach, ul. Rajska 4 (8)
- Grobowiec założycielek kęckiej wspólnoty, znajdujący się w kościele parafialnym pw. św. św. Małgorzaty i Katarzyny w Kętach (2)

S. MARIA - WALENTYNA ŁEMPICKA

Walentyna Julianna Józefa Łempicka, ur. 7 lutego 1833 r. w Godziszewach k. Rypina, zm. 24 stycznia 1918 r. w Kętach. Imię zakonne: Maria od Najświętszego Serca Jezusa Łempicka; polska zakonnica oraz Służebnica Boża Kościoła Katolickiego.

Walentyna Łempicka urodziła się w majątku ziemskim Godziszewy w diecezji płockiej. W 1859 r. wstąpiła do zgromadzenia Sióstr św. Feliksa w Warszawie. Kiedy wspólnota felicjanek podzielona została na grupę apostołską i kontemplacyjną (zwaną Kapucynkami św. Feliksa), siostra Łempicka została przydzielona do pierwszej. Po tym, jak władze carskie wysiedliły kapucynki z Warszawy do Łowicza, osobicie uzyska-

ła u cara Aleksandra II przyznanie im klasztoru w Przasnyszu, gdzie siostry przeniosły się w 1871 r. Tu też Łempicka rozpoczęła nowicjat, lecz po pewnym czasie musiała klasztor opuścić. Udała się do Rzymu, gdzie odbyła nowicjat u sióstr Maryi Wynagrodzicielki. W 1873 r., jako s. Maria od Najświętszego Serca Jezusa, złożyła śluby proste według reguły św. Klary. Po powrocie do kraju siostra Maria uzyskała zgodę na osiedlenie się sióstr kapucynek

„Pan obiecał mi, że zrujnuje wszystkie moje zamiary i projekty, jakie sama sobie uczyniłam (...). Prosiłam Pana abyśmy otrzymały od Ojca Świętego potwierdzenie przywileju św. Klary na ślub ubóstwa. Odrzekł mi Pan, że potrzeba, abym go kupiła, ale mnie będzie bardzo drogo kosztowało, bo jeśli chcę go otrzymać, to muszę go opłacić całkowitym ubóstwem ducha, to jest doskonałym wyniszczeniem wewnętrznym i pokazał mi Pan tak straszne оголоczenie wewnętrzne (podobne do tego) w jakim sam zostawał na krzyżu i zapytał mnie Pan – czy chcesz? A mnie, choć ze strachu prawie tchu nie stawało, widząc co mnie czeka, bez wahania odrzekłam chcę, o chcę”.

Matka Maria Walentyna Łempicka

Trumienka z doczesnymi szczątkami Sł. B. Matki Marii od Najświętszego Serca Jezusa - Walentyny Łempickiej

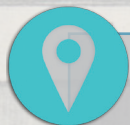

w Kętach. Z uzyskanych darów w 1880 r. zakupiona została działka pod klasztor, zaś rok później rozpoczęły się prace budowlane. W lipcu 1884 r. rozpoczęto budowę klasztornego kościoła. Konsekracja połączona z nadaniem wezwania Trójcy Przenajświętszej odbyła się 10 września 1893 r. Pomimo wieloletnich starań, nie udało się kapucynkom uzyskać zatwierdzenia zgromadzenia przez władze kościelne i austriackie. Wobec groźby kasaty w 1910 r., kęckie kapucynki przyłączono do zgromadzenia Franciszkanek Najświętszego Sakramentu ze Lwowa (od 1970 r. Klaryski od Wieczystej Adoracji). Kapucynki, w tym 77-letnia wówczas Matka Łempicka, odbyły ponownie nowicjat. 6 lutego 1910 r. w przyklasztornym kościele rozpoczęła się wieczysta adoracja, która trwa do dziś. Matka Łempicka zmarła 24 stycznia 1918 r. w Kętach. Została pochowana na cmentarzu komunalnym, a następnie, 9 listopada 2007 r. jej doczesne szczątki zostały przeniesione i złożone w sarkofagu w Kaplicy Męki Pańskiej w Sanktuarium Wieczystej Adoracji Najświętszego Sakramentu w Kętach. Obecnie, dzięki staraniom i inicjatywie wspólnoty Sióstr Klarysek z Kęt, toczy się otwarty oficjalnie 7 lutego 2006 r. proces beatyfikacyjny Matki Marii od Najświętszego Serca Jezusa.

Wnętrze przyklasztornego kościoła wykonane w latach 1890-1893 przez sprowadzonego do Kęt z Podhala snycerza Stanisława Jarząbka

Miejsca w Kętach związane z Walentyną Łempicką

- Klasztor Sióstr Klarysek od Wieczystej Adoracji w Kętach, ul. Kościuszki 6 (9)
- Ulica im. s. Marii Łempickiej (10)

JADWIGA BORZĘCKA

Jadwiga Borzęcka, ur. 1 lutego 1863 r. w Obrembszczyźnie, zm. 27 września 1906 r. w Kętach. Córka Matki Celinie Borzęckiej, polska zakonnica, współzałożycielka Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego oraz Czcigodna Służebnica Boża.

Jadwiga była córką Józefa Borzęckiego i Celinie z Chludzińskich. Kiedy miała 6 lat jej ojciec został sparaliżowany od pasa w dół. W celu jego leczenia rodzina przeniosła się do Wiednia. Niestety, w roku 1874 ojciec zmarł.

Jadwiga otrzymała staranne domowe wykształcenie, miała wyjątkowe zdolności do nauki języków obcych – w wieku 12 lat dobrze władała językiem angielskim, francuskim i niemieckim.

Kiedy ukończyła 12 lat (1875 r.) wyjechała wraz z matką i siostrą Celiną do Rzymu. Tam poznała ks. Piotra Semenenkę, jednego z założycieli Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego. Ks. Semenenko przez wiele lat był spowiednikiem, przewodnikiem duchowym a także przyjacielem Jadwigi.

Po ukończeniu 18 lat Jadwiga, idąc w ślady matki Celinie, podjęła decyzję o życiu zakonnym (25 marca 1881 r.). 2 lipca 1889 r. matka i córka zostały przyjęte na prywatnej audiencji u papieża Leona XIII. 6 stycznia 1891 r. w Rzymie nastąpiło złożenie ślubów zakonnych i włożenie habitów przez Jadwigę i jej matkę. W Rzymie powstał dom generalny Zgromadzenia. Jadwiga pełniła tam obowiązki przełożonej domu, zarządza-

„Nie szukaliśmy tego pola pracy. Sam Bóg wybrał narzędzie, którym drogę wskazywał... a chociaż burza zerwała nam dach i ściany, fundamenty z łaski Bożej pozostały, a nimi była silna wiara, że dążyliśmy zawsze do spełnienia woli Bożej. Na tej wierze budujemy spokojnie, swobodnie i ufnie, że wierny jest Bóg, bo z pracą i z pokuszeniem uczyni także wyjście.”

Refleksje Jadwigi Borzęckiej z 1899 r.

ła szkołą dla ubogich dziewcząt (patronem szkoły został św. Jan Kanty) i organizowała klasztorną kancelarię. Latem 1891 r. Matka Celina wyjechała na poszukiwania miejsca na siedzibę nowego domu zakonnego. Kiedy wahała się nad jego umiejscowieniem, Jadwiga zachęcała matkę do wyboru Kęt. 22 września 1892 r. przybyła do Kęt i wzięła udział w poświęceniu kamienia węgielnego pod nowy klasztor. W mieście zamieszkała w 1897 r. i została przełożoną domu zakonnego. Z wielkim poświęceniem i pokorą zajmowała się działalnością zgromadzenia, w tym nowicjatem, prowadzeniem szkoły szycia i haftu a także ochronką dla dzieci. Pomagała Matce w zdobywaniu funduszy, zakładaniu domów w Bułgarii i Chicago. Matka Jadwiga zmarła niespodziewanie 27 września 1906 r. Została pochowana w grobowcu na cmentarzu w Kętach. W roku 1913 obok córki spoczęła Matka Celina. W 1937 r. ich prochy przeniesiono do krypty, mieszczącej się pod kaplicą Sióstr Zmartwychwstank. W 2001 r. doczesne szczątki Celiny i Jadwigi Borzęckich spoczęły w sarkofagu w kęckim kościele parafialnym św. św. Małgorzaty i Katarzyny. W grudniu 1982 r. papież Jan Paweł II ogłosił dekret o heroicznosci cnót Matki Jadwigi Borzęckiej. Obecnie toczy się jej proces beatyfikacyjny.

Grobowiec założycielek kęckiej wspólnoty znajdujący się w kościele parafialnym pw. św. św. Małgorzaty i Katarzyny w Kętach

Miejsca w Kętach związane z Celiną i Jadwigą Borzęckimi

- Klasztor Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego w Kętach, ul Rajska 4 (8)
- Grobowiec założycielek kęckiej wspólnoty, znajdujący się w kościele parafialnym pw. św. św. Małgorzaty i Katarzyny w Kętach (2)

KS. LUDWIK MROCZEK

Ks. Ludwik Mroczek, ur. 5 sierpnia 1905 r. w Kętach, zm. 5 stycznia 1942 r. w obozie koncentracyjnym Auschwitz. Ksiądz salezjanin, duszpasterz młodzieży, polski męczennik okresu II wojny światowej.

Ludwik Mroczek był jedenastym dzieckiem szewca kęckiego Franciszka oraz Marii z Jurów. Szkołę powszechną ukończył w Kętach. Maria Mroczek, po śmierci męża w 1915 r., zapisała 10-letniego syna do Zakładu księdza Bosko w Oświęcimiu. Tamtejsze gimnazjum prowadzone przez salezjanów miało duży wpływ na wybór dalszej drogi życiowej chłopca. W 1921 r. Ludwik Mroczek podjął roczny nowicjat w zgromadzeniu salezjanów w Kleczy Dol-

nej, a następnie rozpoczął studia filozoficzne w Krakowie. W latach 1928-1933 był studentem teologii w Seminarium Diecezjalnym w Przemyślu. 25 czerwca 1933 r. przyjął święcenia kapłańskie w przemyskiej katedrze. Tydzień później (2 lipca) ksiądz odprawił swoją mszę prymicyjną w kościele pw. św. św. Małgorzaty i Katarzyny w Kętach. Jako duchowny Ludwik Mroczek podjął pracę duszpasterską z młodzieżą i dziećmi w placówkach prowadzonych przez salezjan w Przemyślu, Lwowie oraz Skawie.

Z powodu swego heroicznego znoszenia obozowej męki, zyskał miano „tytana cierpienia”. W tych trudnych chwilach był podporą więźniów. Jak wspomina jeden ze świadków:

„Wieczorami odwiedzałem księdza Mroczka. Rozmowy z nim były krzepiące, Nie filozofował. Swoją prostą wiarą, wyrażaną w prostych słowach, zdobywał i uspokajał słuchacza. We wszystkim umiał wskazać Boży cel. Jego prostota i dobroć działała kojąco na ludzi w tym morzu złości, nienawiści, rozżalenia i cierpienia, które dotykało tego czcigodnego kapłana. Pokochaliśmy go.”

Kiedy wybuchła II wojna światowa ks. Mroczek zmuszony był przenieść się do Częstochowy. Na początku okupacji hitlerowskiej pełnił funkcję duszpasterza w parafii salezjańskiej na częstochowskim Stradomiu. Po roku został przeniesiony do Krakowa. Zamieszkał tam w seminarium salezjańskim przy ul. Tynieckiej. W Krakowie kapłan był nauczycielem w szkole powszechnej oraz prowadził duszpasterstwo dla młodzieży.

22 maja 1941 r. ks. Mroczek został aresztowany przez Gestapo. Otrzymał bezpodstawne zarzuty, dotyczące przynależności do organizacji podziemnej. Wkrótce salezjanin trafił do krakowskiego więzienia Montelupich. W czerwcu 1941 r., po serii przesłuchań, został przewieziony jako więzień polityczny do obozu koncentracyjnego Auschwitz, otrzymując numer 17340. Po kilku miesiącach pobytu w obozie Ludwik Mroczek został dotkliwie pobity, co przyczyniło się do pogorszenia jego stanu zdrowia. Przed śmiercią trafił jeszcze na szpitalny blok.

Ks. Ludwik Mroczek zmarł 5 stycznia 1942 r. w wieku 36 lat. Informacje o jego zgonie zostały przekazane jego rodzinie. W styczniu 1942 r. w kęckim klasztorze franciszkanów odbył się symboliczny pogrzeb duchownego.

Pochodzący z Kęt salezjanin ks. Ludwik Mroczek należy do grona tzw. Sług Bożych II procesu beatyfikacyjnego drugiej grupy polskich męczenników z okresu II wojny światowej. W tym gronie znalazło się ponad stu księży, zamordowanych przez Niemców w obozach koncentracyjnych i więzieniach. Ich proces beatyfikacyjny otwarto we wrześniu 2003 r. W maju 2011 r. w Pelplinie zakończył się jego etap diecezjalny, a dokumentację z procesu wysłano do Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych w Rzymie.

Miejsca w Kętach związane z ks. Ludwikiem Mroczkiem

- Urodzony w domu nr 282, obecnie ul. Świątokrzyska nr 84 (11)
- Tablica pamiątkowa na fasadzie kościoła parafialnego, poświęcona ofiarom obozu koncentracyjnego Auschwitz (2)

Ignacy Drabczyński (brat Dominik) ur. 8 listopada 1916 r. zm. ok. 11/12 lub 14/15 maja 1940 r. w więzieniu NKWD w Smoleńsku. Kęczanin, franciszkanin, męczennik Katynia (1940 r.).

Ignacy Drabczyński urodził się w rodzinie Ignacego Drabczyńskiego (rzeźnika) oraz Marii z Kindlerów. Wychowywał się w wielodzietnej rodzinie, miał dwanaścioro starszego rodzeństwa. W Kętach ukończył 7-klasową Szkołę Powszechną. Edukację kontynuował w Państwowym Gimnazjum w Bielsku. W sierpniu 1934 r. wstąpił do Zakonu Braci Mniejszych (franciszkanów), przyjmując imię zakonne Dominik. Roczny nowicjat odbył w klasztorze w Pilicy. Po złożeniu pierwszych ślubów

zakonnych, przebywał przez kilka lat w krakowskim klasztorze św. Kazimierza. Jednocześnie kontynuował edukację w Studium Humanistyczno-Filozoficznym Ojców Kapucynów w Krakowie. Tam ukończył dwie ostatecznie klasy licealne i przystąpił do matury. W 1938 r. po wakacjach przybył do klasztoru w Wieliczce, gdzie 8 września złożył uroczyste śluby wieczyste. We wrześniu 1938 r. podjął studia we franciszkańskim Studium Filozoficzno-Teologicznym w Wieliczce. Studia wyższe młodego kleryka gwałtownie przerwał wybuch II wojny światowej. Na początku września 1939 r. wyruszył wraz z zakonnikami z Wieliczki i Krakowa do klasztorów, położonych we wschodniej części kraju, by tam zaangażować się do służby sanitarnej w wojskowych szpitalach. Po dotarciu do

„W październiku [1939] pisał z Kozielska list do Prowincjała w Krakowie i dołączył kartkę dla Mamy. Prowincjał posłał oba te listy Mamie. Przyszły w styczniu [1940]. Niewiele pisał, na zmiętym pakunkowym papierze. Do Ojca Prowincjała: że choć jest tak daleko, ale jest zawsze wiernym synem św. Franciszka, a do Mamy, że już bardzo zimno, ale ma nadzieję, że będzie lepiej. A potem już nic.”

Maria Sztukowa z Drabczyńskich

Chełma Lubelskiego podjął służbę w tamtejszym szpitalu polowym Armii „Lublin”. 25 września 1939 r. Chełm zdobyli czerwonarmiści. Po zajęciu miasta brat Dominik trafił wraz z wieloma polskimi żołnierzami do sowieckiej niewoli. Polscy jeńcy zostali najpierw przetransportowani do obozu w Szepietówce, gdzie Sowietci oddzielili szeregowców i cywili od oficerów. Brat Dominik został zakwalifikowany jako oficer w randze porucznika (prawdopodobnie dlatego, że miał na sobie wojskową pelerynę oficerską), co przypięczętowało jego los. 11 listopada 1939 r. wyruszył z Szepietówki w transporcie kolejowym do obozu w Starobielsku. Na skutek przepełnienia tego obozu, transport został skierowany do obozu dla polskich oficerów w Kozielsku. Decyzją z 5 marca 1940 r. sowieckie Biuro Polityczne Komitetu Centralnego WKP(b) wydało wyrok śmierci na kilkanaście tysięcy Polaków. Nie jest do końca pewne, kiedy dokładnie zginął brat Dominik. Według ustaleń Ojca Salezego Bogdana Brzuszcza (autora biografii brata Dominika) na pewno został on zabity w więzieniu smoleńskiego NKWD. Stało się to albo w nocy z 11 na 12 maja, albo też nocą z 14 na 15 maja 1940 r. Brat Dominik pochowany jest prawdopodobnie w VIII dole w Katyniu. W 2009 r. Kościół w Polsce rozpoczął przygotowania do zbiorowego procesu beatyfikacyjnego ofiar komunizmu, wśród których znalazł się brat Dominik Ignacy Drabczyński.

Miejsca w Kętach związane z bratem Dominikiem Drabczyńskim

- Urodzony w domu nr 314, obecnie ul. Świętokrzyska nr 2 (12)
- Kościół i klasztor Franciszkanów (Reformatów) w Kętach, przy którym rośnie dąb katyński, poświęcony bratu Dominikowi Drabczyńskiemu, posadzony w 70-rocznicę jego bohaterskiej śmierci (13)

MIECZYŚŁAWA FARYNIAK

Mieczysława Maria Faryniak, ur. 6 grudnia 1903 r. w Kętach, zm. 29 kwietnia 1990 r. w Nowym Sączu. Pustelnica, zwana Panią ze Skałki, mistyczka, społecznik, Apostołka Polskiego Spisza.

Mieczysława Faryniak urodziła się w rodzinie poborcy podatkowego Antoniego Faryniaka i Stefanii z domu Zawilej (mistrzyni krawieckiej). W Kętach ukończyła szkołę powszechną, a następnie Krajową Szkołę Kupiecką. Później pracowała jako urzędniczka bankowa w Białej.

W wieku 25 lat zakochała się w proteście, Austriaku Kurcie Schwabe, ich drogi jednak się rozeszły. Pod wpływem rozczarowania miłością wpadła

w depresję, która doprowadziła ją do myśli samobójczych. Znalaziona w starym modlitewniku babci „*Sekwensja do Ducha Świętego*” sprawiły jednak, że w jej życiu nastąpił istotny zwrot. Od tej pory była gorącą orędowniczką mocy Ducha Świętego. W 1935 r., będąc na wczesnej emeryturze, zamieszkała na Spiszu. Na skraju wsi Dursztyn kupiła małą działkę i zaczęła stawiać pustelnię, zwaną „Betlejemką” z racji tego, że warunki mieszkaniowe przypominały szopkę betlejemską. Zaczęto o niej mówić pustelnica lub Pani ze Skałki. Ograniczając swoje potrzeby do minimum, nie stroniła jednak od ludzi. Opiekowała się pozbawionym kapłana kościołem, zajęła się też religijnym wychowaniem

„Umiała rozweselić wszystkich - wspomina Filomena Hornik. – Tu była bieda, aż piszczało. Raz w tygodniu piekło się chleb, taki dobry, z dodatkiem gruli. Pani powiedziała: upieczcie też małe chlebki i przynieście je do kościoła. Pakowała je do plecaka i ruszała pieszo, by roznieść je do najuboższych. Była niezmordowana, docierała nawet pod Niedzicę! Nic dziwnego, że ludzie całowali ją po rękach!”

„Zaglądała nawet do tych, których wszyscy omijali szerokim łukiem. – Była tu schorowana wdowa - wspomina Weronika Łętowska. – Miała okropnie ropiejące nogi. Jedyłą osobą, która do niej zachodziła, była Pani ze Skałki. Sprzątała, zmieniała cuchnące opatrunki.”

Kaplica wraz z pustelnią Mieczysławy Faryniak na Skłace w Dursztynie

dzieci. W okresie od września do grudnia 1944 r. ukrywała żydowskie małżeństwo Rajców z Frydmana. Od listopada 1944 r. do czerwca 1945 r. mieszkała w wykutej grocie (jaskinia św. Michała). Krótko po wojnie z własnej inicjatywy Pani ze Skalki została pierwszą nauczycielką i pierwszą kierowniczką polskiej szkoły w Dursztynie. Dziećmi zajmowała się nawet po rezygnacji z uczenia w 1948 r. W 1959 r. z materiałów przywiezionych z likwidowanej kaplicy w Rajczy zbudowała kaplicę Ducha Świętego. Od 1972 r. pieczę nad kaplicą Ducha Św. i Skalką objęły Siostry Niepokalanki. Pod koniec życia przeniosła się do ich klasztoru, skąd nadal pomagała ludziom. Zmarła 29 kwietnia 1990 r. w wieku 87 lat. Jest pochowana na cmentarzu w Dursztynie.

Za jej przyczyną wielu wstąpiło do zakonu, zostało księżmi lub wyrwało się z nałogów. Na przestrzeni lat przez Skalkę przewinęło się mnóstwo osób duchownych i świeckich, a sama Mieczysława, jako doznająca objawień mistyczka, trafiła do *Leksykonu mistyki* Petera Dinzlbachera. Jako mistyczka „doświadczała porywów ducha (ekstazy) i radosnych rozrzewnień (daru łez)”.

Według potwierdzonych już informacji, z inicjatywy Prowincji Matki Bożej Anielskiej Zakonu Braci Mniejszych w Krakowie trwa zbieranie materiałów, dotyczących życia i duchowej sylwetki oraz działalności charytatywno-wychowawczej Mieczysławy Faryniak. Jest to na razie proces wstępny, prowadzony z myślą o wystąpieniu do władz kościelnych o rozpoczęcie dochodzenia diecezjalnego w sprawie jej beatyfikacji.

Miejsca w Kętach związane z Mieczysławą Faryniak

- Urodzona w domu nr 152, obecnie ul. T. Kościuszki nr 3 (14)

ŚWIĄTOBLIWA LUDOWIKA

Świętobliwa Ludowika (Ludwika, Ludwina) ur. 1563 r. w Kętach, zm. 1623 r. w Rzymie. Zakonnica tercjarka franciszkańska.

Ludowika przysła na świat w rodzinie ubogich mieszczan w 1563 r. w Kętach. Krótki jej biogram występuje w kronice parafii św. św. Małgorzaty i Katarzyny w Kętach. Znajdują się tam informacje na temat narodzin Ludwiki oraz opis surowych zasad moralnych, wpojonych jej przez rodziców:

„W tem też mieście (...) narodziła się świętobliwa Ludowika, od niektórych życiopisów także Ludwiną nazwana z uczciwych rodziców, ojca Mateusza i matki pobożnej matrony, obywateli tamecznych.

W domu rodziców bogobojnie wychowana, od młodu zachowała dziewiczą wstydlivość, chcąc przytym przez pobożność, posłuszeństwo i pilność podobać się Bogu. Podrastając w lata, rosła też w cnoty; a chociaż zajmowała się usługami koło gospodarstwa, jednak bardzo była oświecona w rzeczach należących do Boga i osobliwszą okazywała skłonność do-

W posadce kościoła św. Stanisława w Rzymie wmurowano tablicę nagrobną, na której widnieje łaciński napis:

„D.O.M. et Memoriae – Ludovicae de Matheo nuncupatae Polonae Foeminae piissimae – Romae post vitam religiosissime actam die 22 Aprilis MDCXXIII. mortuae et hoc loco sepultae, provisores hujus Ecclesiae et hospitalis posuerunt .”

(Bogu Najlepszemu Największemu i Pamięci – Ludowice z Mateusza nazywanej, Polce kobiecie najpobożniejszej, zmarłej po życiu bogobojnym, w Rzymie dnia 22 kwietnia 1623, w tym miejscu pochowanej, opiekunowie tego kościoła i szpitala położyli).

skonałości chrześcijańskiej.”

W mieście rodzinnym Ludwika spędziła pierwszy okres życia, obejmujący około 30 lat. W 1593 r. opuściła Kęty i z grupą pielgrzymów udała się do Rzymu. Po przybyciu do Wiecznego Miasta, tak, jak wielu polskich pątników, zatrzymała się w nowo wybudowanym kościele św. Stanisława. Podjęła decyzję, żeby pozostać na stałe w Rzymie. Wstąpiła do III Zakonu franciszkańskiego, przywdzierając habit tercjarski. Prowadziła bogobojne życie, wypełnione modlitwami, postami oraz posługą wobec ubogich. Przebywając w Rzymie kwestowała na rzecz wielu tamtejszych świętyń.

Ludowika zmarła w Rzymie w wieku 60 lat 22 kwietnia 1623 roku. Pochodzącą z Kęt tercjarkę pochowano w kościele św. Stanisława – świątyni polskich pątników w Rzymie.

Rzeźba świątobliwej Ludowiki, pocz. XVIII w. Zbiory Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach, sygn. MK/H/681

Miejsca w Kętach związane z Ludowiką

- Ulica świątobliwej Ludowiki, biegnąca obok kościoła parafialnego i kaplicy św. Jana Kantego (15)
- Kościół parafialny pw. św. św. Małgorzaty i Katarzyny w Kętach – portret Świątobliwej Ludowiki z przełomu XIX/XX w. zawieszony w przejściu wieży kościelnej (2)

KS. GRZEGORZ ZDZIEWOJSKI

Ks. Grzegorz Zdziewojski, ur. 10 marca 1609 r. w Łasku, zm. ok. 1685 r. w Kętach. Kapłan, doktor Akademii Krakowskiej, kaznodzieja, poeta, bibliofil, mecenas i budowniczy świątyń w dawnym dekanacie oświęcimskim. Gorliwy propagator kultu św. Jana Kantego.

Grzegorz Zdziewojski urodził się w Łasku w rodzinie szlacheckiej herbu Prus trzeci. Jego rodzicami byli Jakub i Katarzyna z Buczku. W dzieciństwie, ze względu na słabe zdrowie, przeznaczano go do stanu duchownego. Pierwsze nauki Zdziewojski pobierał w latach 1615-1619 w szkole parafialnej w Łasku, następnie w Kurzelowie (1619-1621) oraz w Sieradzu (1621-1623). W 1623 r. rozpoczął naukę w szkole je-

zuickiej w Lublinie, kontynuując ją w Kamieńcu Podolskim. Wspomnianej szkoły jednak nie skończył, prawdopodobnie ze względów finansowych, przerywając naukę około 1626 r. Wtedy to Grzegorz Zdziewojski trafił na służbę do księcia Siedmiogrodu i Opola Gabriela Bethlena i w jego orszaku odbył poselstwo do Inflant. Po powrocie w 1628 r. podjął studia na Akademii Krakowskiej w zakresie sztuk wyzwolonych i filozofii, gdzie w 1631 r. uzyskał tytułu bakałarza. Był to najniższy tytuł naukowy, uprawniający do nauczania w szkołach parafialnych i kolegiackich. W 1632 r. został notariuszem i pedagogiem w Kurzelowie przy tamtejszej szkole kolegiackiej. Rok później został przełożonym szkoły kolegiackiej w Pilicy. W tym czasie Grzegorz Zdziewojski zdecydował o wstąpieniu do stanu kapłańskiego. W 1635 r. w kolegiacie św. Jana w Warszawie otrzymał święcenia prezbiteriatu i zaczął pełnić obowiązki kapłańskie w Łasku. W drugiej połowie 1637 r. udał się do Krakowa, gdzie został kaznodzieją w kościele św. Jana w Krakowie. Podjął również starania o uzyskanie magisterium sztuk wyzwolonych i doktoratu z filozofii na Akademii Krakowskiej, które zakończył z powodzeniem w 1638 r. W tym czasie drukiem ukazały się jego panegiryki i poematy. Jako kapłan kontrreformacji, odbudowujący życie religijne na ogarniętej wpływami reformacji ziemi oświęcimskiej, rozpoczął pracę w rejonie Kęt. Podczas tej misji Zdziewojski był również żarliwym propagatorem kultu Jana Kantego.

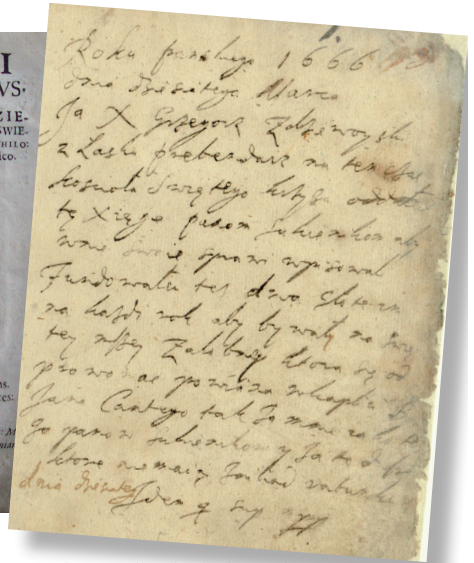
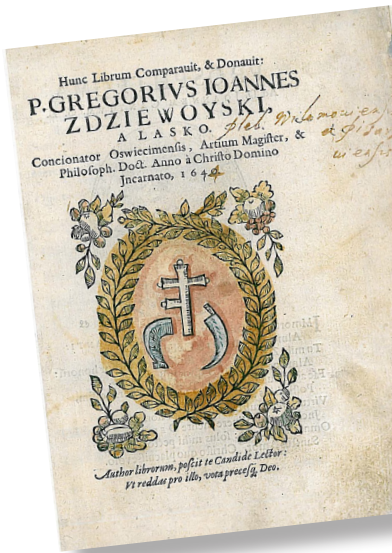

Obraz wotywny, przedstawiający św. Jana z Kęt w otoczeniu Trójcy Świętej, ufundowany przez ks. Grzegorza Zdziewojskiego w 1653 r. Sam Zdziewojski klęczy u boku Jana Kantego, obejmowany przez niego lewą ręką. Nad Zdziewojskim widać postacie świątobliwej Ludowiki i bł. Świątosława ze Sławkowa. Obraz znajduje się w kościele (kaplicy) św. Jana Kantego w Kętach.

To jego obrał sobie za patrona i osobę do naśladowania, stąd też nie dziwią liczne i hojne fundacje m.in.: stypendiów dla biednych uczniów, darowizn i książek dla cechów, wyposażenia kościołów oraz prawdopodobnie prebendy przy kościele Św. Krzyża w Kętach. Jego działalność w regionie Kęt rozpoczęła się w roku 1638 lub 1639, kiedy to został kaznodzieją oświęcimskim. W 1640 r. objął funkcję proboszcza w Wilamowicach. W 1644 r. został proboszczem w Pisarzowicach, gdzie pozostał do roku 1653. W 1653 r. został prepozytem w kościele szpitalnym św. Michała w Oświęcimiu. Następnie przeniósł się do Kęt, obejmując prebendę Św. Krzyża (prawdopodobnie w 1654 r.). Z tą prebendą związał swoje dalsze życie.

Strony z książki, ufundowanych przez ks. Grzegorza Zdziewojskiego dla kęckich cechów rzemieślniczych. Po prawej odręczna notatka legacyjna fundatora. Kolekcja ze zbiorów Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach

Jak podaje A. Komonicki w „Dziejopisie Żywieckim”, kościół Św. Krzyża miał być „zmurowany” przez ks. Zdziewojskiego, być może po pożarze w 1657 r. W 1660 r. kaznodzieja powrócił do Wilamowic i przebywał tam do 1662 r. W 1661 r., m.in. dzięki jego staraniom, powstał tam nowy kościół parafialny. Następnie przeniósł się do Tłuczani, gdzie zbudował kościółek pw. Św. Józefa, który uczynił miejscem szczególnego kultu Jana Kantego. Po czterech latach powrócił do Kęt, na swoją prebendę. Jak przypuszcza dr Jan Rodak, badacz biografii ks. Zdziewojskiego, pod koniec życia wstąpił on do zakonu franciszkanów i był gorącym orędownikiem sprowadzenia ich do Kęt. Niestety, ok. 1685 roku ks. Zdziewojskiego znaleziono powieszonoego na sznurze franciszkańskim. Uznano wtedy, że popełnił samobójstwo, więc pochowano go w niepoświęconej ziemi. Po 14 latach niejaki Głuszcz przyznał się jednak do zamordowania prebendarza. Ciało Zdziewojskiego odkopano i przeniesiono, chowając w poświęconej ziemi. Jak głosi legenda, było ono w stanie nienaruszonym, co zostało przypisane wpływowi słynącego cudami obrazu Matki Bożej Tłuczkańskiej, sprowadzonego przez księdza Zdziewojskiego do Kęt i miało być oznaką jego świętobliwości.

Miejsca w Kętach związane z ks. Grzegorzem Zdziewojskim

- Kaplica św. Jana Kantego, której Zdziewojski był współfundatorem (1)
- Ulica Świętokrzyska - miejsce po zlikwidowanym w XVIII w. kościele Świętego Krzyża, obecnie ul. Świętokrzyska 26 (16)
- Kościół parafialny pw. św. św. Małgorzaty i Katarzyny w Kętach – prawdopodobne miejsce ostatecznego pochówku (2)

ŚLADAMI INNYCH ŚWIĘTYCH W KĘTACH

Abp. JÓZEF BILCZEWSKI

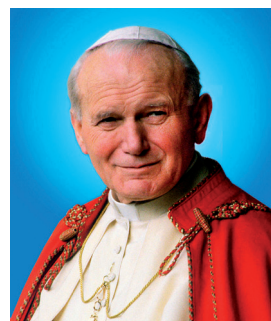
Józef (Biba) Bilczewski (1860-1923) – absolwent wadowickiego gimnazjum, arcybiskup lwowski od 1900 r., święty Kościoła Katolickiego (kanonizacja 23 października 2005 r.).

Święty Józef Bilczewski urodził w Wilamowicach w rodzinie Franciszka i Anny Bibów. Kęty przewijały się w jego życiu trojako. W roku 1872 r. ukończył w Kętach czwartą klasę szkoły powszechnej. Później, już jako ksiądz, pracował w Kętach przez rok jako wikariusz i katecheta (1888-1890 r.). Przed 1897 r. w Kętach zamieszkał w domu nr 471 jego brat Jan Biba. Ks. Józef Bilczewski był chrzestnym bratanka – Edwarda Jana, ur. 15 maja 1899 r.

KAROL WOJTYŁA – PAPIEŻ JAN PAWEŁ II

Karol Wojtyła (1920-2005) – polski biskup rzymskokatolicki, arcybiskup, metropolita krakowski, kardynał, 264. papież (16 października 1978 r. – 2 kwietnia 2005 r.), kawaler Orderu Orła Białego, święty Kościoła Katolickiego (kanonizacja 27 kwietnia 2014 r.).

Św. Jan Paweł II, jeszcze jako kardynał i arcybiskup skrakowski Karol Wojtyła, wielokrotnie odwiedzał Kęty. Wizyty te miały miejsce w latach 60. i 70. XX w. 18 maja 1964 r. odprawił on mszę św. przed obrazem św. Jana Kantego. 21 maja 1965 r. udzielił sakramentu bierzmowania 673 osobom. 6 lutego 1966 r. uczestniczył w uroczystościach rocznicy 75-lecia istnienia klasztoru Sióstr Zmartwychwstańek w Kętach. 20 marca 1966 r. metropolita krakowski poświęcił nową chrzcielnicę w kościele parafialnym pw. św. św. Małgorzaty i Katarzyny w Kętach. 30 września 1970 r. poświęcony został przez niego nowy ołtarz Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele parafialnym. Karol Wojtyła był także obecny na uroczystościach pogrzebowych ks. Józefa Świądra, które odbyły się 19 maja 1972 r. Duże uroczystości z udziałem ks. Kardynała Wojtyły w Kętach odbyły się w 14 października 1973 r. Obchodzono wtedy pięćsetną rocznicę śmierci św. Jana Kantego. Ostatnia wizyta odbyła się 23.05.1978 r. Kardynał Wojtyła odprawił wtedy Mszę Św. w kościele św. Jana Kantego. Przy okazji spotkał się z młodymi księżmi. Warto również wspomnieć, że w Kętach, w zawodzie krawca, terminował u Jana Sztuki w latach 1867 -1870 r. dziadek Karola Wojtyły – Maciej.

BIBLIOGRAFIA

- O. Brzuszek S. B. OFM, *Brat Dominik Ignacy Drabczyński (1916 – 1940) męczennik Katynia*, „Almanach Kęcki”, nr II z 1998 r.
- Teżne, *Brat Dominik Drabczyński OFM wierny syn św. Franciszka z Asyżu i męczennik Katynia (1916-1940). Biografia udokumentowana*, Kraków 2016 r.
- Ks. Cader St., *Matka Celina Borzęcka jako przykład wybitnego pedagoga*, [w:] „Kęckie sacrum”, pod red. Ks. dra Stanisława Cadra, Kęty 2008
- Chmiel Fr., *Kandydat na ołtarze*, „Kęczanin” nr 7 – 8 z 2002 r.
- Teżne, *100-lecie urodzin ks. Ludwika Mrocza*, „Kęczanian” nr 11 z 2005 r.
- Chowaniak A., *Co wiemy o Ludowice zwanej błogosławioną (1563-1623)?*, [w:] „Kęckie sacrum”, pod red. Ks. dra Stanisława Cadra, Kęty 2008 r.
- Gasidło W., *Ku czci świętego Jana z Kęt*, Kraków 1991 r.
- Jakimowicz M., *Pani zapaliła Skalę*, Opoka, <http://www.opoka.org.pl/biblioteka/T/TS/gn200816-faryniak.html>, dostęp 15.09.2016 r.
- S. Korzeniewska J. T. CR, *Przedszkole Sióstr Zmartwychwstańek w Kętach. Historia i współczesność*, Lublin 2013
- Kronika parafii św. św. Małgorzaty i Katarzyny w Kętach
- S. Krymowska T. CR, *Jadwiga Borzęcka, współzałożycielka zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego*, [w:] „Kęckie sacrum”, pod red. Ks. dra Stanisława Cadra, Kęty 2008
- Szewc K., *Dom na Skale. Miejsce życia i promieniowania Mieczysławy Faryniak - Apostołki Polskiego Spisza (1903-1990)*, Dursztyn 2016
- Szewc K., *Tchnienie ducha spoczęło na tej Skalce*, Kraków 2012
- Rodak J., *Architektura i dzieje kościoła pw. św. Jana Kantego w Kętach*, Kęty - Kraków 2014
- Teżne, *Grzegorz Jan Zdziewojski z Łasku. Człowiek – dzieło – recepcja. Studium biograficzne*, Katowice 2010
- Teżne, *Tolle lege. Ze studiów nad dawną książką*, Katowice 2013
- S. M. Stachura M. OCPA, *Klasztor Klarysek od Wieczystej Adoracji - historia i znaczenie dla społeczności kęckiej*, [w:] „Kęckie sacrum”, pod red. Ks. dra Stanisława Cadra, Kęty 2008
- Stemler Józef, Ks. *Mroczek – tytan cierpienia* (przedruk z artykułu w „Pokłosiu Salezjańskim”, rocznik 24, nr 4 w zbiorach Biblioteki Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach)
- Św. *Jan Kanty Patronem Kęt*, oprac. Marek Nycz, Andrzej Małyśa (folder do wystawy zorganizowanej przez Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach), Kęty 2010
- Urbaniak M. FSC, S. *Walentyna Łempicka (1833-1918)*, „Don Bosco” nr 3/2009
- O. Wiśniowski Grzegorz OFM, *O. Serafin Walenty Piestrak i brat kleryk Dominik Ignacy Drabczyński, skromni kęczanie i świątobliwi franciszkanie – reformaci*, [w:] „Kęckie sacrum”, pod redakcją ks. dra Stanisława Cadra, Kęty 2008 r.

Koncepcja, projekt graficzny i skład:

dr Marta Tylza-Janosz

Korekta techniczna i skład: Artur Christ

Teksty: dr Andrzej Małyśa,

dr Marta Tylza-Janosz

Korekta językowa: Barbara Kuźma-Suazo

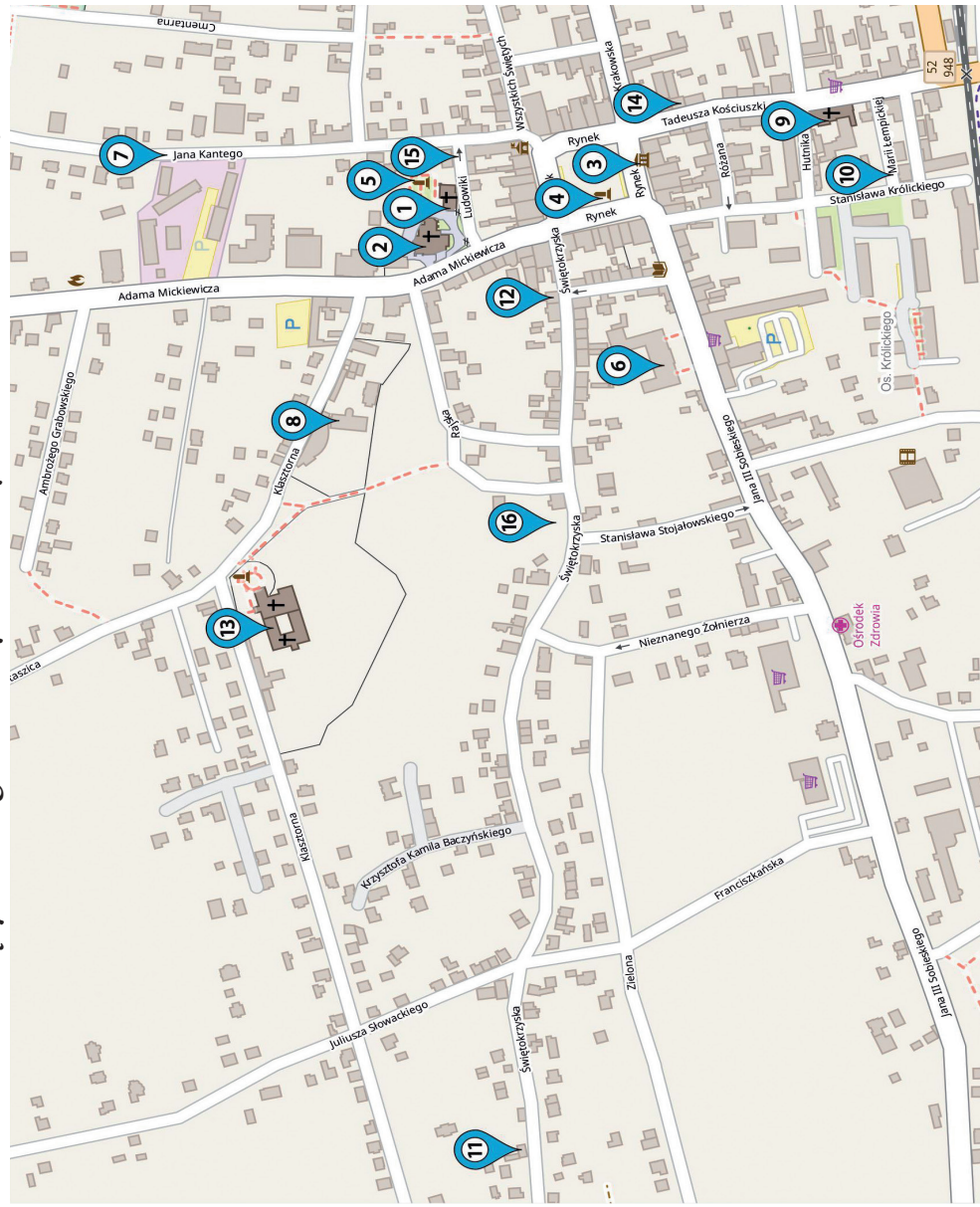
Zdjęcia: ze zbiorów Towarzystwa Miłośników Kęt, Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach, Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego w Kętach, Klasztoru Ojców Franciszkanów (Reformatów) w Kętach, Klasztoru Sióstr Klarysek od Wieczystej Adoracji w Kętach, portalu www.dursztyn-spisz.pl, Urzędu Gminy Kęty

Wydano nakładem Gminy Kęty

Śladami Świętych, Błogosławionych i kandydatów na ołtarze w Kętach

1. Kościół (kaplica) św. Jana Kantego
2. Kościół parafialny pw. św. św. Małgorzaty i Katarzyny
3. Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego
4. Pomnik św. Jana Kantego na kęckim Rynku
5. Kopia pomnika z kęckiego rynku, stojąca na placu przykościelnym
6. Zespół Szkolno-Gimnazjalny nr 1
7. Ulica św. Jana Kantego
8. Klasztor Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego
9. Klasztor Sióstr Klarysek od Wnieścistej Adoracji
10. Ulica im. s. Marii Łempickiej
11. Miejsce narodzin ks. Ludwika Mrocza
12. Miejsce narodzin brata Dominika Drabczyńskiego
13. Klasztor Franciszkanów (Reformatów)
14. Miejsce narodzin Mieczysławy Faryniak
15. Ulica Świętobliwej Ludwiki
16. Miejsce po zlikwidowanym w 1786 r. kościele Świętego Krzyża

Dane kartograficzne © autorzy OpenStreetMap.org

*Św. Walenty, ilustracja z Księgi cechu krawieckiego, ok. połowy XVIII w.,
ze zbiorów Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach*

Kęty, 2016 r.

